

GERİ KALMIŞ AVRUPA

Ayın karanlık yüzüne Çin uydu indirdi. Bu ilk kez oluyordu. ABD Mars'a Perseverance adlı uzay aracını gönderdi. Araç 480 milyon km yolu saate 40.000 km hızla katetti ve Mars'tan fotoğraflar gönderdi. Rusya'nın kozmonotları, bilimsel araştırmalar yapmak için 6 aydır uzaydalar. Avrupa nerede?

2023 yılında dünya ülkeleri gayri safi milli hasıla (GSMH) sıralamasında ABD 26,949 trilyon Dolar ile birinci, Çin 17,700 trilyon Dolar ile ikinci, Almanya 4,429 trilyon Dolar ile üçüncü sırada yer almaktadır. Avrupa Birliği'nin toplam GSMH'si ise yaklaşık 16.7 trilyon Dolardır ve ABD ile ÇİN'in gerisindedir. ABD tek başına Dünya GSMH'sinin %25'ini, Çin ise %17'sini üretmektedir. AB ise 27 bağımsız ülke ile dünya GSMH'sinin ancak %16,5'ini üretebilmektedir. AB ile ABD ve Çin arasındaki makas giderek açılmaktadır.

Dünya'nın son elli yılda ortaya çıkardığı 1 trilyon doların üzerinde değere sahip 6 şirketi de ABD'dedir. AB'de ise 100 milyar dolar değeri aşan tek bir firma yoktur. Almanya'nın büyük şirketi Volkswagen bazı fabrikalarını kapatma kararı almıştır.

Son beş yılda yaşanan pandemi salgını, Ukrayna-Rusya savaşı ve tedarik zincirindeki kesintiler gibi krizler ve teknolojiye hızlı gelişmeler, AB'nin güçsüz yanlarını gün yüzüne vurmuştur. Birliğin, Rusya karşısındaki zayıf pozisyonu, iklim krizi karşısındaki başarısızlığı ve kalifiye insan gücündeki yetersizlik, GSMH'de ABD ve Çin ile arasındaki farkın açılması, AB için çanların çaldığı haberini vermeye başlamıştır.

Fransa Devlet Başkanı Macron, "2019-2020 yıllarında NATO'nun beyin ölümü gerçekleşmiştir" derken, 2022 Şubat ayında Rusya'nın Ukrayna'ya saldırması karşısındaki çaresizlikleri nedeniyle, 2023 yılının başında tüm AB ülkelerini NATO

şemsiyesi altında toplanmaya davet etti. Alman Şansölyesi Merkel, ABD karşıtı söylemlerinden vazgeçerek siyaseti bıraktı.

Yani AB ekonomik alanda gerilediği gibi, askeri alandaki çaresizliği de su üstüne çıktı.

Durumun vahametini gören AB Parlamentosu Başkanı Ursula von der Leyen, Birliğin sorunlarının saptanması ve çözüm önerileri için Eski Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Mario Draghi'yi görevlendirdi.

Draghi'nin çalışmaları sonucunda ilk saptaması şu oldu: Birlik teknoloji konusunda halen kendi ürettiği bürokrasi ve kurallar altında ezilmektedir.

Daraghi'nin hazırlayıp Leyen'e sunduğu raporda ana başlıklar halinde şunları vurgulandı: Ulusal vetolara son verilmesi, rekabet için eşgüdümlü hareket edilmesi, piyasa bütünleşmesi ve revizyonun yapılması, dijitalleşmenin hayata geçirilmesi, AB'nin Euro Bond üzerinden ortak borçlanması, inovasyon ve yapay zeka konusunda yatırımların artırılması, enerji piyasasının çeşitlendirilmesi, uzay konusunda daha fazla çaba sarfedilmesi, yeni bir sanayi stratejisi geliştirilmesi, iletkenler ve enerji yoğun endüstrilerde yoğunlaşılması, çip konusunda yatırımların çoğaltılması ve finansmanın sağlanması.

Draghi hazırladığı raporda, çip gibi önemli yatırımlarda kamu desteğine ihtiyaç olacağı ve düzenli ortak borçlanmaya gidilmesi gerektiğini; AB'nin, ABD'den 4 kat daha pahalıya kullandığı enerji fiyatlarını baskılamak için satın alma gücünü kullanmasının gerektiğini; savunmada ortak alımların artırılmasını, Çin'den gelen tehdit karşısında rekabetin adil olmaması halinde savunmacı ticaret tedbirlerine başvurulması gerektiğini belirtmiştir.

Draghi'nin, ABD ve Çin ile açılan oran farkının kapatılması için yaptığı en önemli tavsiye, AB'nin her yıl GSMH'nin %22'si oranında yaptığı yatırımı %27'ye çıkararak, önümüzdeki

yıllarda en az 800 milyar Euro ek yatırım yapması gerektiğidir. Aksi halde ne olacağını Draghi şu cümle ile özetlemiştir: “Harekete geçmezsek, ya refahımızdan ya çevremizden ya da özgürlüğümüzden ödün vermek zorunda kalacağız.”

AB’nin ekonomik, siyasi ve askeri açıdan durumunu Draghi kısa ve öz bir şekilde yukarıdaki cümle ile özetlemiştir. Yılda en az 800 milyar Euro ek yatırımı zorunlu görmüş; çip, inovasyon, yapay zeka, enerji yoğun endüstriler ve dijitalleşme hakkındaki görüşlerini 400 sayfalık raporunda belirtmiş ve gereğini yapılmaması halinde de sonucunu ne olacağını söylemiştir.

Rapor bizim için de ders niteliğindedir. Yetkililerin dikkatle okumasında fayda vardır, çünkü ekonomik, siyasi ve askeri alanlarda gerilere düşen AB’dir ve konu her yönüyle bizi de doğrudan ilgilendirmektedir.